

- уміння і здатності ефективно використовувати інформаційні ресурси; формулювати й розв'язувати інформаційно-пошукові педагогічні завдання; використовувати методи аналітико-синтезуючого опрацювання даних і відомостей у професійній діяльності; використовувати ІКТ для самоосвіти; ефективно використовувати ІКТ в професійній діяльності і створювати на їх основі нові засоби навчання; оцінювати інформаційні ресурси, зокрема мережі Інтернет, відповідно до їх наукової важливості, цінності й доцільності щодо певних цілей навчання; уміння створювати інформаційні ресурси, як друковані, так і електронні, відповідно до цілей професійної діяльності; організовувати і створювати вербальні засоби комунікації відповідно до завдань і тем, враховуючи потреби вихованців; редагувати тексти за допомогою ІКТ; створювати дидактичні та інші навчальні матеріали за допомогою ІКТ.

УДК 373.2.091.12.011.3-051:004:001.895

Чекан Оксана Іванівна,

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри теорії та методики дошкільної освіти,

Кориневич Іванна Степанівна,

магістр спеціальності «Дошкільна освіта»,

Мукачівський державний університет

ПІДГОТОВКА КЕРІВНИКА ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИЙ ПРОЦЕС

Сьогодні багато що з минулого досвіду не відповідає потребам сучасного дошкільного закладу, як і суспільства в цілому. Тому для того, щоб освітня галузь продуктивно розвивалася, потрібні нові ідеї, нові технології навчання й виховання, керівництва закладом. Усе це вимагає апробації в інноваційній діяльності, яка повинна або довести доцільність і прогресивність висунутої ідеї, або спростувати її. Проте інноваційна діяльність - не мода, її не можна проводити без належного наукового обґрунтування.

Добре організована інноваційна діяльність завжди має характер наукового пошуку, прогностичне спрямування.

З цією метою треба опрацювати багато наукової й методичної літератури з проблем, що підлягають розробці. Отже, на рівні дошкільного навчального закладу інноваційна діяльність передбачає цілеспрямований процес застосування інновацій (зміни всередині системи) й експериментальної перевірки результативності й можливостей використання інновацій в інших дошкільних навчальних закладах.

Визначилися основні напрями інноваційної діяльності дошкільних навчальних закладів. Найголовнішими серед них є такі:

– апробація вітчизняних і світових освітніх та педагогічних інновацій;

- апробація інновацій, розроблених у ході експериментальної роботи регіонального рівня;
- розробка й експериментальна перевірка продуктивності й можливості застосування освітніх і педагогічних інновацій;
- застосування освітніх і педагогічних інновацій.
- Пріоритетними завданнями педагогічних колективів дошкільних навчальних закладів, які здійснюють інноваційну діяльність, є:
 - вивчення освітніх інновацій, визнаних ефективними вітчизняною та світовою педагогічною наукою, а також ефективність їхнього упровадження в інших дошкільних навчальних закладах;
 - моніторинг ефективності впровадження інновацій, розроблених педагогічними колективами дошкільних навчальних закладів;
 - створення бази даних щодо впровадження освітніх і педагогічних інновацій у дошкільних навчальних закладах;
 - розробка методичних рекомендацій щодо організації роботи дошкільних навчальних закладів, які здійснюють, інноваційну діяльність.

Успішне здійснення інноваційної діяльності обумовлено наявністю інноваційного потенціалу.

Чинниками, які визначають інноваційний потенціал освітнього закладу є:

- матеріальна база;
- рівень професійної кваліфікації, освіти, стаж роботи, вік педагогів;
- можливості впровадження нововведень, та контролю за процесом упровадження;
- готовність керівника до нововведень.

Практика показує, що інноваційна діяльність завжди пов'язана з ризиком, бо інноваційна діяльність - це діяльність зі заздалегідь невідомим результатом.

Це може статись тому, що:

- а) частина задумів не здійснюється через несприятливі умови (кадрові, матеріальні, морально-психологічні тощо);
- б) деякі передбачення виявляються помилковими.

Оскільки негативних наслідків під час інноваційної діяльності не завжди можна уникнути, то виникає питання: як їх подолати? Окреслимо шляхи.

Це можливо в разі ретельної підготовки і доброго науково-методичного забезпечення інноваційної діяльності.

Окрім того, у програмі роботи слід передбачати резервний час, щоб у випадку невдачі виправити ситуацію традиційними методами. Практично це означає, що вивчення наслідків інноваційної діяльності доцільно здійснювати не наприкінці навчального року, а до його завершення, щоб мати можливість компенсувати недоліки у межах поточного навчального року.

Дозвіл необхідний, коли інноваційна діяльність вносить радикальні зміни в освітній процес.

Окреслюючи логіку дослідження, необхідно сформулювати ряд завдань,

які у своїй сукупності повинні з'ясувати - що необхідно зробити, щоб мета була досягнута. Так:

- розробити технологію;
- розробити основні показники, діагностичні методики, які з'ясовують ефективність того чи іншого педагогічного впливу;
- створити систему роботи з окремого напрямку;
- визначити адекватні форми організації тощо.

У кожному випадку завдання наповнюються конкретним змістом, тому що вони диктуються метою та гіпотезою дослідження.

Як засвідчує практика, досить складною справою є конструювання гіпотези.

До останнього часу гіпотезу розуміли як недоведене наукове передбачення, що висувається для пояснення певного явища, потребує перевірки на практиці й теоретичного обґрунтування для того, щоб стати дійсно науковою теорією.

Отже, критерії оцінювання, параметри й показники будь-якого педагогічного процесу власне і є системою оцінювання педагогічних явищ, процесів, їхніх складових, в тому числі освітнього інноваційного проекту.

Наводимо систему критеріїв оцінювання інноваційної діяльності закладів освіти як середовища, в якому відбувається розвиток особистості дитини, розроблену А.Каташовим:

- можливості освітнього середовища щодо забезпечення полікультурного розвитку підростаючого покоління;
- динаміка розвитку інтелекту особистості за період перебування в даному середовищі;
- наповненість освітнього середовища духовним змістом;
- створення умов для самореалізації особистості у творчій діяльності;
- спроможність середовища задовольнити весь комплекс потреб дитини й сформувані в неї систему соціальних і духовних цінностей, що забезпечать успішну адаптацію до сучасної соціокультурної ситуації;
- рівень естетизації освітнього середовища, естетична виразність;
- здатність середовища до саморозвитку й самооновлення, ефективність використання наявних освітніх ресурсів. Згідно з означеними критеріями, А.Каташовим було розроблено діагностування окремих компонентів освітнього середовища, визначено основні вимоги до інноваційного освітнього проекту, розроблено карту оцінки ефективності освітнього середовища, основними параметрами в якій є:

– результативність діяльності закладу освіти (рівень знань і загальнокультурного розвитку дітей; ступінь привабливості освітнього закладу й освітніх послуг; ступінь засвоєння педагогами нових технологій, програм, методик; взаємодія з іншими ланками освіти);

– комфортність (естетика середовища; санітарно-гігієнічні, матеріально-технічні умови; фізіологічне обґрунтування режиму роботи;

гнучкість формування груп; наявність ситуації вибору змісту, форм освіти; соціально-психологічний мікроклімат);

– забезпеченість навчальної діяльності (навчально-матеріальне обладнання закладу освіти; рівень нормативно-правової та організаційно-функціональної забезпеченості; характеристика кадрового потенціалу; рівень і характер управлінської діяльності).

УДК 371.68:004.9

Швардак Маріанна Василівна,

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти,

Юришинець Вікторія Михайлівна,

магістр спеціальності «Початкова освіта»,

Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ВЧИТЕЛЯ

В умовах глобальної інформатизації, яка охопила численні сфери життєдіяльності, а також сучасний освітній простір, є потреба у підготовці вчителя, який здатний досягати соціально-значимих результатів у навчанні, вихованні, розвитку учнів. Це вчитель, що здатний успішно розв'язувати професійні завдання, толерантний, усвідомлює перспективи свого професійного й особистісного розвитку, психологічно компетентний, готовий до педагогічного співробітництва, творчості і постійного професійного зростання.

Іншими словами, у сучасному інформаційному суспільстві є потреба у педагогах-професіоналах, які володіють високим рівнем розвитку професійної компетентності, інформаційної культури, конкурентоспроможності.

ІКТ в початковій освіті в органічному поєднанні з традиційними засобами навчання і виховання підвищують якість навчання, сприяють розвитку творчої особистості. Успіх інформатизації педагогічного процесу багато в чому залежить від компетентності спеціалістів, використовуваних методів, якості засобів навчання і розвивального змісту комп'ютерних програм.

На думку Л.І.Лазаревої інформаційна культура вчителя – це різновид інформаційної культури фахівця, частина культури особистості, детермінована сферою професійно-педагогічної діяльності, що охоплює «інформаційний світогляд та інформаційну компетентність, яка транслюється в освітній процес, визначає якість інформаційно-освітніх продуктів і спрямована на формування інформаційної культури учнів.

Отже, ключову увагу треба приділити підготовці педагогів. Упровадження в школу технологічних нововведень самі собою не покращують якості освіти. Успіх освіти багато в чому залежить від учителів.

У сучасних умовах освіта все більше орієнтується не тільки на

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>